

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-159/22-A

Název	Mateřská škola Opletalova
Sídlo	Opletalova 925, 110 00 Praha 1
E-mail	info@msopletalova.cz
IČ	63832909
Identifikátor	600035182
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Enderst Moravcová
Zřizovatel	Městská část Praha 1
Místo inspekční činnosti	Opletalova 925, 110 00 Praha 1 Ve Smečkách 7, 110 00 Praha 1
Termín inspekční činnosti	19. 1. 2022 – 21. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace vykonává činnost mateřské školy (dále „MŠ“ nebo „škola“), školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Škola se nachází v samém centru Prahy, v blízkosti Václavského náměstí, výhodou je výborná dopravní obslužnost. S ohledem na lokalitu školy

se školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) vhodně tematicky zaměřuje na okolní kulturní a historické prostředí. Základní myšlenkou osobnostně rozvíjícího modelu výchovy je individuální a laskavý přístup k dětem i jejich rodinám.

Z důvodu omezených prostorových podmínek je ve škole snížen počet dětí v jednotlivých třídách. K termínu inspekční činnosti se ve čtyřech třídách MŠ vzdělával nejvyšší povolený počet dětí (65) ve věku od dvou a půl do sedmi let, z toho třetinu tvoří děti s odlišným mateřským jazykem. Na kmenovém pracovišti v ulici Opletalova jsou umístěny tři třídy, věkově stejnorodá třída pro nejstarší děti, třída pro děti ve věku od tří a půl do pěti let a věkově smíšená třída pro osm dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Čtvrtá třída, kde se vzdělávají nejmladší děti ve věku od dvou a půl let, je zřízena na detašovaném pracovišti Ve Smečkách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenována do funkce od 1. září 2013. Koncepční záměry vhodně modifikuje podle aktuálních potřeb školy a zavádí inovativní změny, které mají pozitivní dopad na zkvalitňování vzdělávání. Specifické podmínky školy kladou vysoké nároky na řízení, organizaci i zajištění bezpečnosti vzdělávacího procesu. Ředitelce se podařilo vytvořit provázaný a funkční systém řízení dvou pracovišť. K plynulému chodu školy přispívá také delegování některých kompetencí na zástupkyni. Evaluační nástroje jsou převážně potřebně funkční. Zpětnou vazbu poskytují ředitelce každodenní vstupy do tříd i plánovitá hospitační činnost. Pedagogická diagnostika však v některých případech není vedena zcela efektivně. Pedagogická rada plní funkci poradního orgánu ředitelky. Etický kodex školy v souladu s naplňováním stanovených vizí vhodně vymezuje mravní postoje, chování a jednání zaměstnanců školy.

Vzdělávání zajišťuje celkem deset učitelek včetně ředitelky a jedna asistentka pedagoga. Jedna pedagožka nedisponuje odbornou kvalifikací, požadovaný obor však již studuje. Dvě učitelky, které nově nastoupily do MŠ, mají stanoven plán uvádění do praxe, odbornou podporu získávají zvláště formou mentoringu od zkušené kolegyně a konzultacemi s vedením školy. Pedagogický sbor se účastní odborných seminářů, jejichž výběr programově vychází především z potřeb školy a zájmu učitelek. Aktuálně se další vzdělávání pedagogických pracovníků soustředilo např. na efektivní formy komunikace s rodiči, první pomoc, dopravní výchovu, rozvoj pohybových dovedností dětí nebo legislativní oblast.

Nedostatkem rozvrhu přímé pedagogické práce je, že kromě pobytu venku neumožňuje souběžné působení učitelek při dopoledních řízených činnostech. Tato okolnost omezuje sjednocování pedagogických a intervenčních postupů.

Zdroje finančních prostředků postačují k plynulému chodu školy. Materiální podmínky převážně umožňují vzdělávání podle ŠVP PV. Vedení školy společně se zřizovatelem věnuje pozornost údržbě materiálně technického zázemí a vybavení. Architektonické řešení obou historických budov však klade vysoké nároky na organizaci vzdělávání. Dvě křídla kmenového pracoviště v ulici Opletalova jsou umístěna v oplocené části vnitrobloku. Nevýhodou je, že pracoviště Opletalova nedisponuje vlastní školní zahradou, převážně využívá veřejné dětské hřiště v docházkové vzdálenosti. V přízemí budovy se nacházejí tři menší dispozičně členité třídy a školní kuchyně, která zajišťuje stravování pro obě pracoviště. Přínosné je, že v roce 2018 bylo vybudováno pro potřeby školy další zázemí v prvním patře. Nově zřízená učebna je využívána pro tělovýchovné aktivity, k relaxaci dětí nebo kulturní akce. MŠ získala také novou sborovnu, ředitelnu a kuchyňku. Detašované pracoviště Ve Smečkách je umístěno v přízemí bytového domu. Jeho výhodou je oplocená

školní zahrada, umístěná ve vnitrobloku a přístupná přímo ze třídy. Na obou pracovištích MŠ mají děti k dispozici dostatečné množství hraček a didaktických pomůcek, včetně interaktivní techniky. Dětské stoly a židle na obou pracovištích v některých případech svou přílišnou velikostí nekorespondují se věkovými předpoklady zvláště nejmenších dětí a neumožňují rozvíjení návyku zdravého sezení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Menší počet dětí a citlivý přístup pedagožek vytváří pozitivní komunitní atmosféru. Pedagožky se při vzdělávání dětem individuálně věnovaly a zohledňovaly jejich specifické sociální a emocionální potřeby. Intenzivní verbální podporu věnovaly dětem s odlišným mateřským jazykem. Při volné hře měly děti možnost vlastní volby i seberealizace. Využívaly převážně statické aktivity, např. skládky, stavebnice nebo stolní či napodobivou hru.

Ranní posezení v kruhu se zaměřila na vzájemné rozhovory, při kterých učitelky citlivě vedly děti k sebevyjádření i prosociální komunikaci.

Přestože byly pohybové aktivity v některých případech limitovány prostorovými podmínkami, učitelkám se převážně dařilo zajistit vhodnou organizaci vzdělávání. Ranní zdravotně preventivní cvičení většinou korespondovala s rozvojovými možnostmi dětí. V jednom případě snižovala efektivitu cvičení nízká dynamika, motivaci dětí omezila nejasná zadání. Do pohybových her se naopak děti aktivně zapojovaly, projevovaly při nich zaujetí a radost.

Řízené činnosti byly převážně efektivní. Situační a prožitkové učení prostřednictvím inspirativních témat podporovalo dětskou zvědavost. Pomocí četby s prvky dramatizace, názorné metody, rozvoje senzomotorického vnímání a experimentace s barvou se výborně dařilo zajistit přiměřenou pozornost a soustředění nejmladších – tříletých dětí. Také v dalších třídách učitelky otevřenými otázkami účelně podněcovaly děti k samostatnému uvažování a vyjadřování. V jednom případě omezila smysluplné vyvozování logických souvislostí neprovázanost činností a nedostatečná zpětná vazba. Všechny děti byly vhodně vedeny k samostatnosti při uklidu hraček, oblékání a stravování.

Tekutiny jsou dětem ve třídách k dispozici, pitný režim však učitelky převážně dětem nepřipomínaly, nabídku nápojů využívaly děti zřídka.

Ve třídě, kde se vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami, byly správně zařazeny třídní rituály, metody vizualizace a strukturalizace, které dětem napomáhaly s akceptací režimových změn. Pracovní listy byly pomocí procesních schémat účelně zaměřeny na rozvoj myšlenkových operací. Děti, které vykazovaly únavu, měly možnost průběžně odpočívat v relaxační místnosti, což zvyšovalo efektivitu vzdělávání.

Učitelky využívají některé postupy pro rozvoj jemné motoriky dětí, grafomotorická prevence však není uplatňována zcela systematicky. Některé děti mají již fixované problematické návyky, které nejsou potřebně korigovány. Přílišná výška dětských stolů a židlí v mnoha případech nekoresponduje se věkovými předpoklady jednotlivců a neposkytuje podmínky pro návyk zdravého způsobu sezení ani požadovaný rozvoj dovedností předcházejících psaní.

Na veřejném dětském hřišti měly děti dostatek možností k volnému pohybu i relaxaci. Přechody byly realizovány systematicky.

V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že některé nadstandardní aktivity jsou vhodně organizovány v odpoledních hodinách, avšak kroužek *pečení* je realizován pravidelně - jedenkrát za čtrnáct dní ve středu od 12:30 do 14:30 hodin. Organizace této aktivity brzy po obědě nerespektuje biorytmus předškolních dětí a nezohledňuje jejich individuální potřebu relaxace. Ředitelka přijala v průběhu inspekční činnosti opatření a zajistila, aby byl kroužek realizován až po relaxaci dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky sledují a pravidelně zaznamenávají pokroky dětí. U dětí s odlišným mateřským jazykem také vyhodnocují účelnost tematických bloků. Jednotlivcům s odkladem povinné školní docházky jsou vedeny individuální vzdělávací plány, v případě potřeby také plány pedagogické podpory. I když si pedagožky některé informace slovně předávají a dětem se aktivně individuálně věnují, efektivitu intervenčních postupů snižuje absence souběžného působení učitelek během dopoledních řízených činností i nízká výpovědní hodnota pedagogické diagnostiky, která v některých případech nedefinuje konkrétní postupy pro další intervenci. Doporučené metody grafomotorické prevence tak nejsou u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i dětí v běžných třídách uplatňovány provázaně a v potřebném rozsahu. Děti, které budou v následujícím školním roce nastupovat do základní školy, mají možnost zhlédnout výuku v prvních třídách nedaleké základní školy. Diagnostika školní zralosti je účelně realizována ve spolupráci s poradenským zařízením.

Nízký počet dětí ve třídách vytváří příznivé psychosociální podmínky pro vzdělávání. Adaptační program je smyslně přizpůsobený náročnému období, kterým prochází dítě, které nastupuje do předškolního kolektivu. Při inspekční činnosti byly i nejmladší děti adaptované, orientovaly se v prostorách školy a zapojovaly se do činností. Děti také navazují přátelské kontakty s vrstevníky, dodržují společně dohodnutá pravidla, jsou aktivní a tvořivé. Citlivá individuální podpora ve značné míře napomáhá s překonáváním vývojových nerovnoměrností. Průběžně jsou rozvíjeny gramotnosti. MŠ koncepčně využívá historické prostředí centra Prahy pro tematicky zaměřené aktivity. Škola pořádá pro děti výlety, tematické vycházky, návštěvy divadel, výstav, galerií, muzeí, koncertů, botanické zahrady, ZOO. Organizovány jsou třídní besídky nebo rozloučení s předškoláky. Pomocí přímých zážitků si tak děti budují kladný vztah k tradicím, ke kultuře a umění a rozšiřují si kulturní přehled. Účast v projektu *Malá technická univerzita* podporuje rozvoj polytechnické a digitální gramotnosti. Dopravní výchova je pro děti realizována ve spolupráci s *Autoklubem České republiky*. Škole se také dařilo v době pandemie onemocnění covid-19 zajistit vzdělávání i sociální interakci distanční formou. Pestrá vzdělávací nabídka podporuje utváření základů klíčových kompetencí a výsledky vzdělávání převážně odpovídají očekávaným výstupům podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Principy a zásady bezpečnosti jsou vhodně včleněny do témat vzdělávacího obsahu ŠVP PV. Každodenně jsou monitorovány rozptylové podmínky, na základě zjištění pedagožky přizpůsobují pobyt dětí venku. Ve třídách jsou využívány čističky vzduchu. Pravidelně jsou pořádány ozdravné pobyty ve škole v přírodě. Ke zdravému fyzickému rozvoji dětí napomáhá také nadstandardní aktivita - hudebně pohybový kroužek pro děti. Ve spolupráci s *Nadací Pražské děti* mají nejstarší děti možnost využívat vodních her v bazénu. Škola respektuje individuální dietní režim či etnické stravovací požadavky rodin. Stravování je založeno na vyváženém jídelníčku, preferovány jsou čerstvé i regionální suroviny, omezeno je vaření z polotovarů.

Po domluvě s ředitelkou a pedagožkami mají rodiče možnost konzultovat vzdělávání dětí. Informace mohou zákonní zástupci dětí obdržet zejména na třídních schůzkách, internetových stránkách školy a informačních panelech na obou pracovištích. Vzhledem k vysokému počtu rodin s odlišným mateřským jazykem spolupracuje MŠ s překladatelem. Spokojenost a podněty zákonných zástupců monitoruje ředitelka pomocí dotazníkových anket, ke zjištění přijímá žádoucí opatření. Klub rodičů přispívá škole finančními dary a napomáhá pedagožkám s realizací různých akcí. MŠ účinně spolupracuje se zřizovatelem, výsledky spolupráce vedou ke zkvalitňování činnosti školy.

Závěry

Vývoj školy

- Ve škole došlo od předchozí inspekční činnosti v roce 2014 k rozšíření prostorových podmínek využíváním dalšího patra na pracovišti Opletalova, průběžně je obnovováno materiální zázemí na obou pracovištích MŠ. Přetrvává absence školní zahrady na pracovišti Opletalova.

Silné stránky

- nižší počty dětí ve třídách a komunitní prostředí vytvářejí příznivé psychosociální zázemí pro vzdělávání,
- citlivý individuální přístup k dětem,
- vhodně koncipované projekty ŠVP PV zaměřené na historii a kulturu hlavního města,
- přínosné formy spolupráce s vnějšími partnery.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- využívání ergonomicky nepřiměřených stolů a židlí nepodporuje správné držení těla ani návyk zdravého sezení dětí,
- pedagogická diagnostika v některých případech nedefinuje konkrétní postupy pro další intervenci, grafomotorická podpora a prevence není realizována zcela účelně.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vyvozovat v pedagogické diagnostice konkrétní postupy, dbát na rozvoj zdravého způsobu sezení dětí, systematicky realizovat postupy grafomotorické prevence,
- hledat možnosti pro souběžnou práci učitelek při řízených činnostech, sjednocovat intervenční postupy,
- respektovat biorytmus předškolních dětí, připomínat nabídku nápojů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha 1 ze dne 29. června 2012 s Dodatkem č. 1 a Dodatkem č. 2
2. Souhlas se zřízením třídy s upraveným vzdělávacím programem pro děti se zdravotním postižením ČJ. S-MHMP 1209801/2015, ze dne 19. 8. 2015
3. Jmenovací dekret – jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele příspěvkové organizace s účinností od 1. září 2013
4. Školní řád mateřské školy Čj. 125/21, účinný od 1.9.2021
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Naše Praha“, Čj. 128/2021, platný od 1. 9. 2019
6. Třídní knihy vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
7. Školní matrika dětí zapsaných v MŠ vedená ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti – vybraná dokumentace
8. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2014 k termínu inspekční činnosti
9. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
10. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů - školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
12. Hospitační záznamy vedené ve školních letech 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
13. Rozpis služeb pedagožek vedený ve školním roce 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Záznamy pedagogické diagnostiky o docházejících dětech vedené k termínu inspekční činnosti, plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bohumila Pešková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bohumila Pešková v. r.

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní
inspektorka

Petra Prokopová Machalová v. r.

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

Marta Dykovská v. r.

V Praze 8. 2. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiřka Enderst Moravcová,
ředitelka školy

Jiřka Enderst Moravcová v. r.

V Praze 14. 2. 2022